

u ostrova Žirje. Souostroví nese jméno největšího ostrova Kornat (32 km²).

Kornati je nejpustší a zároveň nejkrásnější chorvatské souostroví. Bylo obydleno ještě před příchodem Římanů Illyry, ale dnes zde už trvale nežije nikdo. V roce 1980 byly Kornati vyhlášeny národním parkem, který zahrnuje 234 km² ostrovů i okolního moře. Platí zde přísné regule včetně zákazu rybolovu. Díky tomu jsou krystalicky čisté vody bohaté jak na ryby, tak i další mořskou faunu a flóru.

V zátocě ostrova Piškera je marina, kam tanker dováží pitnou vodu z pevniny. Zde je možné za poplatek bezpečně kotvit i doplnit vodu, případně v místní restauraci ochutnat některou z mořských pochoutek. Ceny odpovídají odlehlosti místa a jsou výrazně vyšší než na pevnině. Zaplatit se musí i za pouhý vstup na území parku i kotvení v zátokách mimo marinu. Z pevniny jsou na Kornati pořádány okružní lodní výlety.

Na břehu malé zátoky hlavního ostrova, nedaleko bývalé rybářské osady Kravljaci, pod zříceninou středověké pevnosti Tureta je malý kostelík Panenky Marie, ochránkyně zdejších rybářů. Každoročně v červnu se sem sjíždějí desítky rybářských lodí a člunů na tradiční bohoslužby za bezpečnou plavbu a dobrý rybolov. Na ostrůvku Sestrice, kterým souostroví Kornati na severozápadě začíná, je velký maják, kde je možné si pronajmout skutečně robinzonské apartmá.

Střední Dalmácie

HVAR

Ostrov ve střední Dalmácii se pyšní hned několika nej. Se svými 68 km je vůbec nejdelším chorvatským ostrovem, zároveň patří k nejdéle osídleným. Na místě, kde se dnes nachází městečko Stari Grad, byla řecká osada Pharos již ve 4. stol. př. Kr. V roce 1868 se tu zase začala psát historie chorvatského turistického ruchu – vznikla tady tzv. Hygienická společnost, která si vytkla za cíl rozvoj tu-

rismu a hromadného stravování na ostrově. Pro Středoevropana je však nejdůležitější prvenství, díky němuž se Hvaru přezdívá ostrov Slunce. Sluneční paprsky sem dopadají nejvíce času v celé Evropě – 2724 hodin za rok.

Historickým a kulturním centrem ostrova je městečko Stari Grad, bylo jím již za dob Řeků a Římanů – tuto dobu zde připomínají zbytky starořecké kyklopské zdi, románské mozaiky nebo římské lázně pod kostelem sv. Roka.

Administrativním centrem je město Hvar na západním pobřeží, kterému vévodí hned dvě pevnosti – benátská a francouzská. Město, na jehož místě byla také dříve řecká osada, se chlubí nejstarším divadlem v regionu, které bylo vybudováno v 17. století jako přístavba tzv. Arzenálu, dominanty přístavní části Hvaru. Nedaleko od nábrežního mola je nejstarší barokní stavba Dalmácie, katedrála svatého Štěpána.

Ostrov Hvar je sice nejdelší, ale zároveň patří mezi nejstíhlejší jadranské ostrovy – nejširší místo ostrova má něco málo přes deset kilometrů. Převážně kamenitý ostrov nemá písčité pláže, občas oblázkové zátoky. Vegetaci tvoří borovicové lesy, nízké křoviny zvané makchie a levandulová pole.

Nedaleko Hvaru se nachází souostroví šestnácti ostrůvků – Pakleni otoki (Pekelné ostrovy), které mají písčité pláže a na některé z nich jezdí pravidelné linky parníků z města Hvar. Nejznámější z nich je sv. Kliment, ostrov Jerolim je zase celý vyhrazen nudistům.

BRAČ

Pravděpodobně nejznámější pláž celého Jadranu, písčná Zlatá kosa (Zlatni rat) se nachází právě zde. Brač (395 km²) je třetím největším chorvatským ostrovem. A drží i výškový primát jadranského souostroví – Vidova gora (780 m), oblíbená jak turisty pro skvělé výhledy

na sousední Hvar, tak milovníky paraglidingu a rogala.

Brač je vápencový ostrov s převážně kamenitým terénem. Část ostrova pokrývají porosty makchie. Ve výšce 400 metrů nad mořem rostou borovice halepské a černé, které např. na Vidově hoře tvoří rozsáhlé lesy. Klima je výrazně středomořské s vysokým počtem hodin slunečního svitu.

Vesničky na Brači si i přes nápor turistů často zachovaly neporušený typický dalmatský ráz. K vidění je i dost památek: illyrské (kyklopské) hradby, opevněná sídliště, nízké chýše kruhového půdorysu... Po Římanech zůstaly četné sarkofágy, dvě mauzolea a zbytky dalších staveb. Starokřesťanskou epochu reprezentují pozůstatky svatyní, starochorvatské obdoby pak jedenáct starobylých kostelíků z 9. – 12. stol. Nejoblíbenějším turistickým cílem je skalní klášter Blaca na jihozápadě a Dračí jeskyně u Murvice na jižním pobřeží.

Hlavními letovisky jsou Supetar a Bol, dále pak Sutivan, Milna, Splitska, Postira, Pučišća, Povelja. Brač vyniká krásnými plážemi, hojností středomořského rostlinstva. Nabídka ubytování je velmi kvalitní, od luxusních hotelů po tradiční bydlén v soukromí.

VIS

Nejzápadnější ostrov Dalmácie má pravděpodobně nejpohnutější historii a patří k nejstrategičtějším ostrovům Jadranu. První osídlení se zde datuje ze 6. stol. př. n. l. Řekové o dvě století později na ostrově založili kolonii Issa. Po nich ostrov ovládli postupně Římané, Benátčané, Rakušané, Francouzi, Angličané. V roce 1866 u pobřeží Visu svedla rakouská a italská flotila jednu z největších námořních bitev tehdejší doby. Za druhé světové války ovládli Vis zase Titovi revoluční námořníci. Po válce se z Visu stala uzavřená vojenská oblast.

Přirozeným centrem je stejnojmenné město Vis, vystavěné na ruinách starověké Issy. Dochovaly se zbytky řeckého opevnění. Františkánský klášter na poloostrově Pirova byl zase →

FOTO: PAVEL BRUNCLIK